

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/24/386

BERAADSLAGING NR. 14/027 VAN 6 MEI 2014, GEWIJZIGD OP 5 NOVEMBER 2024, INZAKE DE TOEGANG TOT DE GEGEVENSBANK “AANGIFTE VAN WERKEN” TEN BEHOEVE VAN DE DIVERSE ACTOREN BETROKKEN BIJ BOUWWERVEN EN BIJ ONDERHOUDS- EN/OF REINIGINGSACTIVITEITEN

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, inzonderheid op artikel 15, § 1;

Gelet op de aanvraag van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;

Gelet op het rapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de voorzitter.

A. ONDERWERP

1. Ingevolge artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 *tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders* verstrekt de aannemer op wie de opdrachtgever een beroep doet vóór de aanvang van de werken aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid alle inlichtingen die nodig zijn om de aard en de belangrijkheid van de werken te ramen en om de betrokken partijen te identificeren, deelt hij de begindatum en de einddatum van de werken mee en verwittigt hij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid in geval van tussenkomst van een onderaannemer of afzegging van een onderaannemer tijdens de uitvoering van de werken. Elke onderaannemer die op zijn beurt een beroep doet op een onderaannemer moet de aangever daarvan in kennis stellen opdat deze de aangifte van werken zou kunnen vervolledigen. Het nalaten van de aangifte van werken of de aangifte van onderaannemers wordt administratief gesanctioneerd met een boete die aan elke nalatige betrokken actor kan worden opgelegd.
2. Ook ingevolge artikel 6ter van de wet van 4 augustus 1996 *betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk* moeten de voormelde werken vooraf worden aangegeven.
3. De ondernemingen die bij werken in de zin van de wet van 27 juni 1969 en de wet van 4 augustus 1996 betrokken zijn, willen toegang tot de gegevens van de aangifte van werken, voor zichzelf (en de respectieve onderaannemers) en ten behoeve van de opdrachtgevers (met inbegrip van de overheden bij overheidsopdrachten), de

bouwdirecties (deze belast met het ontwerp, deze belast met de uitvoering en deze belast met de controle op de uitvoering), de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid (tijdens de uitwerking van het ontwerp en tijdens de verwezenlijking van het ontwerp) en de andere actoren uit de voormelde regelgeving, elk voor het uitvoeren van hun respectieve opdrachten inzake de bouwplaats.

4. Elke onderneming die actief is op een bepaalde werf moet toegang hebben tot de aangifte met betrekking tot deze werf. Meer algemeen moet elke betrokken actor in staat zijn om over te gaan tot de raadpleging van de aangifte waarop hij zelf vermeld staat, in de gegevensbank “aangifte van werken” van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, om aldus een geheel van (nieuwe) verantwoordelijkheden te kunnen dragen. De kennis van de identiteit van de actoren die bij een bepaalde werf betrokken zijn, biedt de mogelijkheid om risico’s (voornamelijk inzake hoofdelijke aansprakelijkheid en financiële sanctionering) te evalueren en passende maatregelen te treffen.
5. In uitvoering van de wet van 27 juni 1969, de wet van 4 augustus 1996 en de programmawet (I) van 26 december 2022 kunnen in de sectoren van de onroerende werken, met inbegrip van onderhouds- en/of reinigingsactiviteiten, de tijdelijke en mobiele werven en bepaalde gevaarlijke werken de relaties tussen de betrokken partijen (en de ketting van onderaannemers) worden nagegaan. Zo kunnen de diverse betrokken actoren de stand van zaken van de aangifte van werken controleren (nagaan welke gegevens er reeds werden aangegeven) en bij vaststelling van hiaten ingrijpen (aanpassingen of toevoegingen in de gegevensbank “aangifte van werken” verrichten) om zo eventuele administratieve sancties van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid te vermijden. Het nalaten van de aangifte van werken of de aangifte van onderaannemers wordt immers administratief gesanctioneerd door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, met een boete die aan elke nalatige betrokken actor kan worden opgelegd.
6. De gegevens uit de gegevensbank “aangifte van werken” van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid zouden door de betrokken actoren dus vooreerst aangewend worden voor de toepassing van de aangifte van werken zelf, overeenkomstig de hogervermelde regelgeving. Ze zouden vervolgens ook worden gebruikt in het kader van de systemen van hoofdelijke aansprakelijkheid en in het kader van de systemen van aanwezigheidsregistratie.
7. De wet van 12 april 1965 *betreffende de bescherming van het loon der werknemers* voorziet in de artikelen 35/1 tot en met 35/6 de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van het loon. De actoren die onder bepaalde voorwaarden een beroep doen op aannemers of onderaannemers en er door de inspectie schriftelijk van in kennis worden gesteld dat die aannemers of onderaannemers op zwaarwichtige wijze tekortschieten in hun verplichting om aan hun werknemers tijdig hun loon te betalen, zijn in zekere mate hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van het loon aan de betrokken werknemers. De hoofdelijke aansprakelijkheid geldt voor de volledige ketting van onderaannemers bij de werken en vangt aan veertien dagen na de

verwittiging, waardoor de actoren de tijd hebben om de nodige maatregelen te treffen. Desnoods kan strafrechtelijk worden ingegrepen. De artikelen 35/7 tot en met 35/13 van dezelfde wet van 12 april 1965 behelzen bovendien een bijzondere regeling van hoofdelijke aansprakelijkheid in geval van tewerkstelling van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen. Het is van groot belang dat elke betrokken actor de volledige situatie van de werken kan controleren en regulariseren om sancties te voorkomen.

8. De artikelen 31bis tot en met 31octies van de wet van 4 augustus 1996 *betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk* stellen op bepaalde werven een aanwezigheidsregistratiesysteem in. De betrokken actoren zijn verplicht om de personen die op de werf aanwezig zijn te registreren aan de hand van een specifiek registratieapparaat en hebben er dus allen, gelet op de gedeelde verantwoordelijkheden, belang bij om de ketting van onderaannemers te kunnen reconstrueren. De niet-naleving van deze verplichtingen wordt strafrechtelijk bestraft.
9. De artikelen 22 tot en met 49 van de programmawet (I) van 26 december 2022 voeren een systeem van aanwezigheidsregistratie in op werven voor onderhouds- en/of reinigingsactiviteiten. De betrokken actoren zijn verplicht om de personen die op de werf aanwezig zijn te registreren met een speciaal registratietoestel en zij hebben er dus baat bij, rekening houdend met de gedeelde verantwoordelijkheid, om de keten van onderaannemers te kunnen reconstrueren. Hoewel de bedoelde activiteiten vallen onder werken in onroerende staat, zoals voorheen beoogd in de artikelen 31bis tot en met 31octies van de wet van 4 augustus 1996 *betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk*, verplichten deze bepalingen om niet alleen de “IN” (m.a.w. de aankomst op de werf) maar ook de “OUT” (het verlaten van de werf en de rustpauzes¹) te registreren, terwijl de voormelde wet van 4 augustus 1996 enkel voorzag in de registratie van de “IN” op de werf. De werven zelf maken steeds het voorwerp uit van één enkele aangifte van werken in de zin van artikel 30bis, § 7, van de voormelde wet van 27 juni 1969. De niet-naleving van de verplichte registratie wordt strafrechtelijk bestraft.
10. De gegevens hebben betrekking op de aangifte van werken met betrekking tot een bepaalde werf waarvoor een betrokken actor onder de hogervermelde regelgeving valt, hetzij omdat hij werken uitvoert op de werf, hetzij omdat hij een specifieke missie vervult overeenkomstig dezelfde regelgeving (bouwdirectie belast met het ontwerp, bouwdirectie belast met de uitvoering, bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering, coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp, coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking,...).

¹ Het tijdstip van de registratie omvat: de datum en alle uren van aankomst op de arbeidsplaats (dit betreft ook de terugkeer naar een arbeidsplaats na een rustpauze buiten de arbeidsplaats), de datum en alle uren van vertrek van de arbeidsplaats (dit betreft ook het vertrek voor een rustpauze buiten de arbeidsplaats) en de datum en alle begin- en einduren van rustpauzes op de arbeidsplaats.

11. De aangifte van werken heeft twee delen. Enerzijds een deel dat gemeenschappelijke gegevens over de werken bevat: type van de werken, aard van de werken, bestemming van de werken, lokalisatie van de werken, identiteit van de opdrachtgever van de werken en eventuele aanvullende inlichtingen over de identiteit van de overige betrokken actoren (in het bijzonder de bouwdirecties en de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid indien ook activiteiten die vallen onder de voormelde wet van 4 augustus 1996 worden verricht op de vermelde werf). Anderzijds een deel dat gegevens over de onderscheiden contracten tussen de actoren bevat: identiteit van de betrokken aangevende aannemer, identiteit van de contactpersoon, datum van het contract, datum van begin en einde van de werken, aard van de werken, bedrag van het contract, identiteit van de onderaannemers en aard en duur van hun tussenkomst en eventuele aanvullende inlichtingen.
12. Elke betrokken actor heeft toegang tot de gegevens die zijn eigen situatie betreffen. De opdrachtgever, de aannemers, de onderaannemers, de bouwdirecties en de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid kunnen allen de gemeenschappelijke gegevens over de werken raadplegen. De gegevens over de onderscheiden contracten zijn door de betrokken actoren echter enkel te raadplegen voor zover zij er zelf mee te maken hebben: de opdrachtgever, de aannemers, de bouwdirecties en de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid kunnen het tweede luik volledig raadplegen (voor alle contracten), de onderaannemers kunnen het tweede luik slechts gedeeltelijk raadplegen (voor de contracten waarin zij zelf vermeld staan).
13. De gegevensbank “aangifte van werken” kan echter ook op een niet-beveiligde wijze worden geraadpleegd. In het systeem wordt dan een ondernemingsnummer ingegeven maar geen paswoord. Deze werkwijze biedt de betrokken actoren die nog niet over een beveiligde toegang beschikken de mogelijkheid om toch reeds de dringende aanvullingen te verrichten. Zij hebben daarbij een zicht op de algemene gegevens aangaande de werken maar niet op het bedrag van het contract, de identiteit van de onderaannemers en de eventuele aanvullende inlichtingen. Door deze beperkte raadpleging, waarbij de gevoelige gegevens verborgen blijven, kunnen ze nieuwe aangiften vergelijken met bestaande aangiften en zo dubbele aangiften van dezelfde werken vermijden en eventuele toevoegingen correct doorvoeren.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

Bevoegdheid van het Informatieveiligheidscomité

14. Enkel voor zover de toegang tot de gegevensbank “aangifte van werken” betrekking heeft op persoonsgegevens (gegevens over natuurlijke personen) gaat het om een mededeling van persoonsgegevens die krachtens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid een beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité vergt.

Rechtmatigheid van de verwerking

15. Krachtens artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (AVG)* is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de voorwaarden vermeld in dit artikel vervuld is.
16. De voormelde verwerking is rechtmatig overeenkomstig artikel 6, 1, c) van de AVG in die zin dat ze noodzakelijk is voor de naleving van een wettelijke verplichting waartoe de verwerkingsverantwoordelijke gehouden is, met name de wet van 12 april 1965 *betreffende de bescherming van het loon der werknemers*, de wet van 27 juni 1969 *tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders*, de wet van 4 augustus 1996 *betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk* en de programmawet (I) van 26 december 2022.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

17. Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (principe van doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (principe van minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (principe van opslagbeperking) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (principe van integriteit en vertrouwelijkheid).

Doelbinding

18. De mededeling beoogt gerechtvaardigde doeleinden, ten behoeve van de diverse actoren betrokken bij bouwwerken, met inbegrip van onderhouds- en/of reinigingsactiviteiten:
 - het verrichten van de verplichte aangifte van werken, overeenkomstig de wet van 27 juni 1969 *tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders*;

- het verrichten van de verplichte aanwezigheidsregistratie, overeenkomstig de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;
- de verplichte aanwezigheidsregistratie, overeenkomstig de programmawet (I) van 26 december 2022;
- het toepassen van de bepalingen met betrekking tot de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van het loon, bedoeld in de wet van 12 april 1965 *betreffende de bescherming van het loon der werknemers*.

Minimale gegevensverwerking

19. De meegedeelde persoonsgegevens zijn, uitgaande van die doeleinden, ter zake dienend en niet overmatig. Enerzijds, wat de aard van de persoonsgegevens betreft, blijven zij hoofdzakelijk beperkt tot de identificatie van de werken en de betrokken actoren. Anderzijds, wat de toegangsrechten betreft, heeft elke betrokken actor slechts toegang tot de gegevens van de contractuele verhoudingen waarmee hij zelf te maken heeft.

Integriteit en vertrouwelijkheid

20. Overeenkomstig artikel 14, vierde lid, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* kan de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité op voorstel van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid voorzien in een vrijstelling van de tussenkomst van deze laatste, voor zover zij geen toegevoegde waarde kan bieden. In dit geval geschiedt de mededeling van persoonsgegevens aldus zonder de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
21. De mededeling dient voor het overige te verlopen met naleving van de bepalingen van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*. De organisatie dient tevens rekening te houden met de minimale veiligheidsnormen van het netwerk van de sociale zekerheid, die vastgesteld werden door het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Om deze redenen, machtigt

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

de hogervermelde actoren betrokken bij bouwwerken, met inbegrip van onderhouds- en/of reinigingsactiviteiten, voor een onbepaalde duur om op de hogervermelde wijze toegang te hebben tot de gegevensbank “aangifte van werken”, voor het verrichten van de verplichte aangifte van werken en de verplichte aanwezigheidsregistratie en voor het toepassen van de bepalingen met betrekking tot de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van de sociale bijdragen en het loon, mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

De wijzigingen van deze beraadslaging die door het informatieveiligheidscomité werden goedgekeurd op 5 november 2024 treden in werking op 21 november 2024.

Michel DENEYER
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op volgend adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).